

Giải bài tập SGK Địa lý 9:

Bài 7: Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố nông nghiệp

I. Gợi ý trả lời câu hỏi giữa bài

1. Dựa vào kiến thức đã học ở lớp 8, hãy trình bày đặc điểm khí hậu của nước ta.

Trả lời:

- Khí hậu nhiệt đới ẩm gió mùa; nhiệt độ trung bình năm cao (trên 21°C), lượng mưa lớn (1500 - 2000mm/năm), độ ẩm không khí rất cao (trên 80%); trong năm có hai mùa: Mùa mưa (chiếm đến 90% lượng mưa cả năm) và mùa khô.
- Phân hoá rõ rệt theo chiều Bắc - Nam, theo độ cao và theo mùa.
- Có nhiều tai biến thiên nhiên (bão, lũ lụt, hạn hán,...).

2. Hãy kể tên một số loại rau, quả đặc trưng theo mùa hoặc tiêu biểu theo địa phương.

Hướng dẫn:

HS liên hệ thực tế kể những loại rau quả ở địa phương các em.

3. Tại sao thuỷ lợi là biện pháp hàng đầu trong thâm canh nông nghiệp ở nước ta?

Trả lời:

- Chống úng, lụt trong mùa mưa bão.
- Đảm bảo nước tưới trong mùa khô.
- Cải tạo đất, mở rộng diện tích canh tác.
- Tăng vụ, thay đổi cơ cấu mùa vụ và cơ cấu cây trồng. Kết quả là sẽ tạo ra được năng suất cây trồng cao và tăng sản lượng cây trồng.

4. Kể tên một số cơ sở vật chất - kĩ thuật trong nông nghiệp để minh họa rõ hơn sơ đồ trang 26 SGK.

Trả lời:

- Hệ thống thuỷ lợi: Các hồ chứa nước, kênh mương nội đồng, các công trình chống úng,

chống hạn,...

- Hệ thống dịch vụ trồng trọt: Cơ sở tạo giống lúa, cơ sở sản xuất và cung ứng phân bón, thuốc trừ sâu,...
- Hệ thống dịch vụ chăn nuôi: Cơ sở lai tạo giống, chế biến thức ăn, thuốc thú y,...
- Các cơ sở vật chất - kĩ thuật khác: Các phòng thí nghiệm, các loại máy móc, thiết bị phục vụ chăn nuôi, các cơ sở khuyến nông, khuyến ngư,...

II. Gợi ý thực hiện câu hỏi và bài tập cuối bài

Giải bài tập 1 trang 27 SGK địa lý 9: Phân tích những thuận lợi của tài nguyên thiên nhiên để phát triển nông nghiệp ở nước ta.

Trả lời:

- Đất: Đa dạng, có 14 nhóm khác nhau, trong đó chiếm diện tích lớn nhất là đất phù sa và đất feralit.
 - + Đất phù sa khoảng 3 triệu ha, tập trung chủ yếu ở các đồng bằng, thích hợp cho trồng lúa nước và nhiều cây công nghiệp ngắn ngày.
 - + Đất feralit khoảng 16 triệu ha, tập trung chủ yếu ở trung du và miền núi, thích hợp cho việc trồng cây công nghiệp lâu năm (chè, cà phê, cao su,...), cây ăn quả và một số cây ngắn ngày (ngô đậu tương,...).
 - + Diện tích đất nông nghiệp hiện nay khoảng 9 triệu ha.
- Khí hậu: Nhiệt đới gió mùa ẩm.
 - + Nguồn nhiệt, ẩm phong phú tạo điều kiện cây cối phát triển quanh năm, có thể trồng 2-3 vụ/năm.
 - + Phân hoá rõ rệt theo chiều Bắc - Nam, theo mùa và theo độ cao, cho phép nước ta cung cấp sản phẩm đa dạng (cả cây nhiệt đới, cận nhiệt và ôn đới), cơ cấu mùa vụ khác nhau giữa các vùng.
- Nước:
 - + Mạng lưới sông ngòi dày đặc, có giá trị về mặt thủy lợi.
 - + Nguồn nước ngầm dồi dào là nguồn nước tưới quan trọng vào mùa khô.
- Tài nguyên sinh vật phong phú:

- + Là cơ sở để thuần dưỡng, tạo nên các cây trồng, vật nuôi.
- + Nhiều giống cây trồng, vật nuôi có chất lượng tốt, thích nghi với các điều kiện sinh thái của từng địa phương.

Giải bài tập 2 trang 27 SGK địa lý 9: Phát triển và phân bố công nghiệp chế biến có ảnh hưởng như thế nào đến phát triển và phân bố nông nghiệp?

Trả lời:

- Tăng giá trị và khả năng cạnh tranh của hàng nông sản.
- Thúc đẩy sự phát triển các vùng chuyên canh.
- Nâng cao hiệu quả sản xuất nông nghiệp. Có thể nói, nhờ sự hỗ trợ tích cực của công nghiệp chế biến, nông nghiệp nước ta mới trở thành ngành sản xuất hàng hoá.

Giải bài tập 3 trang 27 SGK địa lý 9: Cho những ví dụ cụ thể để thấy rõ vai trò của thị trường đến với tình hình sản xuất một số nông sản ở địa phương em.

Hướng dẫn:

Liên hệ thực tế địa phương về một số nông sản được sản xuất nhiều nếu như có thị trường tiêu thụ; ngược lại, có những loại nông sản đang được sản xuất nhiều, nhưng khi thị trường từ chối hoặc thu hẹp thì hầu như không phát triển sản xuất nữa.